



Oppilaaksi ottamisen perusteet suomenkielisessä esiopetuksessa 1.1.2022 alkaen/MM

VD/10758/12.00.01.00/2021

Suomenkielisen esiopetuksen oppilaaksi ottamisen perusteiden kokonaisuus muodostuu yleisesti esiopetukseen ottamisesta sekä ruotsin kielikylpyesiopetukseen ja laajamittaiseen englanninkieliseen esiopetukseen ottamisesta käytettävistä kriteereistä. Opetuslautakunta on edellisen kerran käsitellyt suomenkielisen esiopetuksen oppilaaksi ottamisen perusteita 10.12.2018 (§ 13), jolloin erillisistä suppeamman kaksikielisen esiopetuksen (kielirikasteinen esiopetus) valintaperusteista luovuttiin ja siirryttiin käyttämään yleisiä esiopetukseen ottamisen perusteita myös englannin kielirikasteista esiopetusta järjestettäessä.

Nyt muutettavaksi esitettävät osuudet kohdistuvat ruotsin kielikylpyesiopetukseen sekä laajamittaiseen englanninkieliseen esiopetukseen. Lisäksi voimassa olevia perusteita on tarkistettu suhteessa muuhun päätöksentekoon, sanamuotoja yhdenmukaistettu, monitulkintaisia kohtia selkeytetty sekä osuus osaaikaisten esiopetusryhmien muodostamisesta poistettu.

Ruotsin kielikylpyesiopetukseen sekä laajamittaiseen englanninkieliseen esiopetukseen ottamisen perusteisiin esitettävät muutokset

Voimassa olevissa oppilaaksi ottamisen periaatteissa käytetään ruotsin kielikylpyesiopetuksen ja laajamittaisen englanninkielisen esiopetuksen kriteerinä lapsen äidinkieltä. Kriteerinä äidinkieli on vaikeasti todennettava, koska huoltaja voi itse ilmoittaa väestötietojärjestelmään kyseisen tiedon. Näin ollen kriteeri ei yksiselitteisesti kuvaa sillä aikanaan tavoiteltua tietoa lapsen kielitaitotasosta. Toiseksi kriteeriä voidaan pitää tasa-arvoisen ja syrjimättömän kohtelun näkökulmasta ongelmallisena. Sen perusteella lapset asetetaan hakijoina eriarvoiseen asemaan äidinkiellensä perusteella. Tämän vuoksi lapsen äidinkieleen liittyvät kriteerit esitetään poistettavaksi ruotsin kielikylpyesiopetuksen sekä laajamittaisen englanninkielisen esiopetuksen yhteydestä.

Lisäksi ruotsin kielikylpyesiopetuksen osalta varhaiskasvatuksesta alkaneen kielikylpypolun jatkumo halutaan turvata. Näin ollen ensisijaisesti kielikylpyesiopetuksesta paikan saisivat lapset, jotka ovat osallistuneet kielikylpyyn jo varhaiskasvatuksessa.

Lapsen kielitaitotaso ja siihen liittyvät opiskeluedellytykset ruotsin kielikylpyesiopetuksessa

Ruotsin kielikylpyesiopetukseen ilmoittautuvan lapsen kielitaitotasolle ei esityksen mukaan asetettaisi kriteereitä, mutta silti huomiotavaa kielikylpyohjelmassa opiskelun kannalta on lapsen riittävä suomen kielen taitotaso. Suomen kielellä tapahtuva opiskelu lisääntyy vähitellen lapsen kasvaessa ja siirtyessä perusopetukseen. Jotta lapsella olisi riittävät opiskeluedellytykset kielikylpypolulla, tavoiteltava suomen kielen taitotaso esiopetuksen alkaessa on vähintään kehittyvä peruskielitaito (A2-taitotaso). Viestinnällisesti onkin keskeistä välittää huoltajille tietoa lapsen riittävän suomen kielen taidon merkityksestä kielikylvyssä opiskeltaessa sekä siitä, että lapsen kielikylpypolku edellyttää myös huoltajilta lapsen aktiivista tukemista. Huoltajien kanssa kielikylpyyn hakeutumisesta keskusteltaessa voidaan hyödyntää valtakunnallista Kielipeda -työvälinettä, joka on Vantaan varhaiskasvatuksessa käytössä kaikkien kaksi- ja monikielisten lasten kohdalla. Tämän työvälineen avulla voidaan arvioida lapsen kielitaitotasoa ja keskustella huoltajien kanssa lapsen opiskeluedellytyksistä ruotsin kielikylpyohjelmassa.

Lapsivaikutukset



Esitetyillä muutoksilla olisi positiivisia vaikutuksia lasten tasa-arvoiseen kohteluun oppilaaksi ottamisessa sekä ruotsin kielikylpyesiopetukseen että laajamittaiseen englanninkieliseen esiopetukseen. Toisin sanoen esityksen myötä jatkossa lapsen äidinkielellä ei olisi vaikutusta laajamittaiseen kaksikieliseen esiopetukseen ottamisessa.

Perusopetuslaki määrittelee esiopetuksen oppilaaksi ottamisen perusteiden suuren linjat

Perusopetuslain 6 §:n 2 momentin mukaan kunta osoittaa esiopetusta saavalle oppilaalle esiopetuksen järjestämispaikan. Esiopetuspaikka voi olla kunnallinen tai yksityinen päiväkotitai koulu. Perusopetuslain 6 §:n 1 momentin mukaan opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenne yhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla on mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluita. Esiopetukseen liittyvä varhaiskasvatus tulee järjestää mahdollisuuksien mukaan samassa paikassa kuin esiopetus.

Perusopetuslain 6 §:n 1 momentti ei edellytä, että esiopetuksen järjestämispaikaksi olisi osoitettava maantieteellisesti lähin päiväkotitai koulu, vaan myös muu asianomaisen lainkohdan asettamat edellytykset täyttävä päiväkotitai koulu voidaan osoittaa esiopetuspaikaksi. Vantaalla esiopetuksen järjestämispaikkojen määrittelyssä noudatetaan peruskoulujen oppilaaksiottoalueita (Opetuslautakunta 15.2.2021 § 12). Esiopetukseen osallistuvalla lapsella on oikeus maksuttomaan kuljetukseen vain lapsen asuinpaikkaan perustuvan oppilaaksiottoalueen mukaiseen esiopetuksen järjestämispaikkaan (Opetuslautakunta 18.1.2021 § 8).

Vantaalla kasvatuksen ja oppimisen lautakunta vastaa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä. Hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 8. kohdan mukaan lautakunta tehtäväalueellaan päättää muistakin asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun toimielimen tai viranhaltijan ratkaistavaksi.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 8.11.2021 § 10

Varhaiskasvatuksen johtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä seuraavat suomenkielisen esiopetuksen oppilaaksi ottamisen perusteet:
 - a) Esiopetukseen otetaan ensisijaisesti vantaalaisia lapsia. Vantaalaisiksi määritellään ne lapset, joiden väestötietojärjestelmän mukainen kotiosoite on hakupäivänä Vantaalla.
 - b) Esiopetuspaikka osoitetaan lapselle asuinalueen oppilaaksiottoalueelta esiopetusta antavasta toimipaikasta mahdollisimman läheltä kotia. Esiopetuspaikkaa osoitettaessa huomioidaan jatkumo perusopetukseen sekä mahdollisuuksien mukaan huoltajien toiveet. Oppilaaksiottoaluetta ei huomioida osoitettaessa paikkoja ruotsin kielikylpyesiopetukseen tai laajamittaiseen englanninkieliseen esiopetukseen.
 - c) Esiopetukseen ilmoittautuessa huoltajat nimeävät kaksi vaihtoehtoista toivetta esiopetuspaikasta. Jos hakijoita on enemmän kuin esiopetuspaikkoja, osoitetaan paikat esiopetukseen ottamisen kriteereitä käyttäen. Toissijaista esiopetuspaikkaa tarjotaan, jos ensisijaisesti haetussa esiopetuksen järjestämispaikassa on paikkoja vähemmän kuin hakijoita tai jos ensisijaiseen päiväkotiin ei hakijoiden vähäisen määrän vuoksi muodostu esiopetusryhmää. Jos toissijainenkaan esiopetuspaikka ei ole käytettävissä,



päättävänä viranomaisena oleva varhaiskasvatuksen palveluohjaaja osoittaa esiopetuspaikan oppilaaksi ottamisen perusteiden mukaan.

- d) Esiopetukseen ottamisessa toteutetaan seuraavia kriteereitä tärkeysjärjestyksessä silloin, kun hakijoita on enemmän kuin esiopetuspaikkoja:
- e) varhaiskasvatuksen jatkuvuus
 - 1) lapselle osoitetaan esiopetuspaikka siitä päiväkodista, jossa hän on ollut varhaiskasvatuksessa ennen esiopetuksen alkamista. Edellytyksenä paikan osoittamiselle on, että päiväkotiin muodostuu esiopetusryhmä.
- f) lapsen tuen tarve
 - 1) terveydentilaan, kasvun ja oppimisen tukeen liittyvä tai muu erityinen syy, joka on päättävän viranomaisen tiedossa
- g) matka esiopetuspaikkaan on mahdollisimman lyhyt
 - 1) esiopetuspaikaksi ei osoiteta päiväkotia tai koulua, jonne kunnan tulee järjestää kuljetus, jos lähempänä on esiopetuspaikka, johon ei synny kuljetuksen järjestämisvelvoitetta. Matkan pituutta arvioidaan niin, että kaikki hakijat huomioiden matkat esiopetukseen ovat mahdollisimman lyhyitä ja turvallisia. Matkan turvallisuutta arvioidaan siitä lähtökohdasta, että huoltajat kuljettavat lapsen esiopetukseen.
- h) perheen muu erityinen olosuhde, joka on päättävän viranomaisen tiedossa
- i) viimesijaisena ratkaisuna samanarvoisille hakijoille osoitetaan esiopetuspaikka arvalla
- j) Laajamittaiseen englanninkieliseen esiopetukseen ottamisessa toteutetaan seuraavia kriteereitä tässä järjestyksessä silloin, kun hakijoita on enemmän kuin esiopetuspaikkoja:
- k) lapsella on kokemusta englanninkielisestä kieliympäristöstä
- l) sisarus on englanninkielisessä varhaiskasvatuksessa tai opetuksessa
- m) kunnan määrittämän esiopetukseen ilmoittautumisajan umpeuduttua lapsen esiopetukseen ilmoittautumisen jättöpäivä
- n) viimesijaisena ratkaisuna samanarvoisille hakijoille osoitetaan esiopetuspaikka arvalla
- o) Ruotsin kielikylpyesiopetukseen ottamisessa toteutetaan seuraavia kriteereitä tässä tärkeysjärjestyksessä silloin, kun hakijoita on enemmän kuin esiopetuspaikkoja:
- p) lapsi on osallistunut kielikylpyvarhaiskasvatukseen
- q) sisarus on ruotsinkielisessä kielikylpyopetuksessa
- r) kunnan määrittämän esiopetukseen ilmoittautumisajan umpeuduttua esiopetukseen ilmoittautumisen jättöpäivä
- s) viimesijaisena ratkaisuna samanarvoisille hakijoille osoitetaan esiopetuspaikka arvalla

- b) että tällä päätöksellä kumotaan seuraavat opetuslautakunnan 10.12.2018 § 13, 12.3.2018 § 18, 13.12.2016 § 14, ja 7.12.2010 § 8 päättämät suomenkielistä esiopetusta koskevat oppilaaksi ottamisen perusteet.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Valmistelu- ja lakiasiat
- ote varhaiskasvatuksen palvelualue



Vantaa

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle

Lisätiedot:

Tiina-Liisa Åkerfelt, 040 586 4893, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi